Mer-Ak
Mersin Akademi Danışmanlık

MERSİN ÜNİVERSİTESİ 1992

Katılım Belgesi / Certificate of Attendance

Sayın / Dear Yeliz ŞİRİN

Mersin Üniversitesi ve Mer-Ak Mersin Akademi Danışmanlık iş birliğiyle,
1-3 Kasım 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen
"1. Uluslararası AkdenizSempozyumu'na" Katkı ve katılımlarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

(Thank you very much for your attendance to the
1. International Mediterranean Symposium *held in Mersin/Turkey on 1-3 November 2018)*

Prof. Dr. Durmuş Ali ARSLAN
Sempozyum Genel Koordinatörü
Mersin Üniversitesi Rektör Danışmanı

WOSMUR
World Symposium of
Multidisciplinary Research

DÜMAS
Dünya Multidisipliner
Araştırmalar Sempozyumu

WOSMUR
World Symposium of Multidisciplinary Research

DÜMAS
Dünya Multidisipliner Araştırmalar Sempozyumu

I. Uluslararası Akdeniz Sempozyumu
1. International Mediterranean Symposium

BİLDİRİ TAM METİNLERİ KİTABI

SYMPOSIUM FULL TEXT BOOK

EDİTÖR

Prof. Dr. Durmuş Ali ARSLAN

Editör Yardımcıları

Gülten ARSLAN **Halil ÇAKIR**

MERSİN

I. Uluslararası Akdeniz Sempozyumu

1. International Mediterranean Symposium

BİLDİRİ TAM METİNLERİ KİTABI

SYMPOSIUM FULL TEXT BOOK

Editör:
Prof. Dr. D. Ali ARSLAN

Editör Yardımcısı:
Gülten ARSLAN Halil ÇAKIR

Kapak Tasarımı: Prof. Dr. D. Ali ARSLAN
Mizanpaj-Ofset Hazırlık: Prof. Dr. D. Ali ARSLAN

© Mer Ak Yayınları
2018 – Mersin

ISBN: 978-605-89406-5-9

Mer-Ak Mersin Akademi Yayınları
Adres: Çiftlikköy Mahallesi, 34. Cadde, Nisa 1 Evleri, No: 35, 6/12,
Yenişehir/MERSİN
Tel: 0532 270 81 45 / 0553 666 06 06

Not: Bölümlerin her türlü idari, akademik ve hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

Önsöz

Çok Değerli Bilim İnsanları ve Kıymetli Araştırmacılar,

Her yıl periyodik olarak düzenlenmesi planlanan Uluslararası Akdeniz Sempozyumu'nun ilki, 1-3 Kasım 2018 tarihleri arasında Mersin'de, Mersin Üniversitesi ve Mersin Akademi Danışmanlık iş birliği ile gerçekleştirildi.

Özelde Akdeniz Bölgesi illeri (Adana, Antalya, Burdur, Hatay, Isparta, Kahramanmaraş, Mersin, Osmaniye dâhil) ile bu illerimizin ilçeleri ve her türlü yerleşim birimlerini ele alan, genelde ise aşağıdaki alanlara giren her türlü bilimsel araştırma ve akademik çalışmaya sempozyum kapsamında yer verildi.

Akdeniz Bölgesi, sahip olduğu zengin tarihsel miras, eşsiz doğa güzellikleri ve zengin kültürel birikimiyle yalnızca Türkiye'nin değil, dünyanın en önemli yaşam alanlarındandır. Mersin Akademi ve Mersin Üniversitesi işbirliği ile bu eşsiz coğrafyaya yönelik olarak düzenlenen bu uluslararası sempozyumda, geçmişten geleceğe Akdeniz Bölgesi'ne, Çukurova'ya, Doğu Akdeniz Havzası'na ilgi duyan, bu güzide coğrafyaya gönül bağı olan siz akademisyen ve araştırmacıları aynı çatı altında, akademik bir ortamda buluşturmaktan onur ve mutluluk duyduk.

Akdeniz Bölgesi'ne dair her türlü bilgi ve belgeyi aynı potada toplayıp kayıt altına almak ve güncel bir Akdeniz bilgi platformu oluşturmak temel hedefimizdir. Bu bilgi birikimi, müteakip süreçte, ilgi duyan herkes ile dijital, matbu, sözlü, görsel-işitsel ortamlarda paylaşılacaktır.

Akdeniz ve havalisi ile ilgili, çevreden ekonomiye, sağlıktan nükleer enerjiye, tarımdan sanayiye ve ticarete, güzel sanatlardan tarih ve arkeolojiye, sosyolojik yapıdan spor ve sanata, doğa bilimlerinden mühendisliğe her türlü toplumsal, kültürel, ekonomik ve çevresel konuların bilimsel bir ortamda tartışılıp, kayıt altına alınması bu bilgi şöleninin temel amacıdır. Ulusal ve uluslararası bilim otoritelerinin ilgi ve dikkatlerini Akdeniz Bölgesi üzerine çekerek; Yöremize dair her türlü konuyu tartışıp, bilimsel çözüm yolları üretmek de etkinliğin, temel somut hedeflerindendir.

Sahip olduğunuz her türlü bilimsel bilgi birikimini, Mersin'in eşsiz tarihsel, doğal, toplumsal ve kültürel ortamında gerçekleştirilen bilgi şöleninde bizlerle paylaştığınız için teşekkür eder, bundan sonraki sempozyumlarda da sizleri aramızda görmekten mutluluk duyarız.

Prof. Dr. Ahmet ÇAMSARI

Mersin Üniversitesi Rektörü

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖNSÖZ	
İÇİNDEKİLER	
CİLT 1 / VOLUME 1	
MAVİ BÜYÜME, ÇEVRESEL KAZANIMLARI VE MERSİN İLİ POTANSİYELİ	
Ceyhun AKARSU- Habibe Elif GÜLŞEN AKBAY- Halil KUMBUR	
ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN TOPLUMDAKİ ŞİDDETİN KAYNAĞINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ (MERSİN İLİ ÖRNEĞİ)	
Sait AKBAŞLI-Lütfi ÜREDİ-Gökhan ÖZMEN	
DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE SULAK ALANLAR: FAYDALARI, YÖNETİMİ, İŞLETİMİ, SORUNLAR VE ÖNERİLER	
Habibe Elif GÜLŞEN AKBAY-Ceyhun AKARSU-Halil KUMBUR	
KADIN ÇALIŞANLARIN CAM TAVAN SENDROMU ALGILAMALARI: EGE BÖLGESİNDE BİR ARAŞTIRMA	
Gürkan AKDAĞ-Umut Haydar ÜÇYILDIZ	
TRAVMA NEDENİYLE HORİZONTAL KÖK KIRIĞI BULUNAN GENÇ DAİMİ DİŞİN TEDAVİSİ: OLGU SUNUMU	
Seçkin AKSU	
İÇ TİCARET HADLERİNİN TARIMSAL ARAZİ SATIŞLARI ÜZERİNE ETKİSİ: ÇUKUROVA ÖRNEĞİ	
Erkan AKTAŞ-Hakan DOĞAN	
TÜKETİM VE MUTLULUK ARASINDAKİ İLİŞKİ: ÇUKUROVA ÖRNEĞİ	
Erkan AKTAŞ-Şahin NAS-Eren Can GÜRBÜZ	
MERSİN ÜNİVERSİTESİ İ.İ.B.F ÖĞRENCİLERİNİN MUTLULUK VE TÜKETİM İLİŞKİSİ	
Erkan AKTAŞ-Şahin NAS- Eren Can GÜRBÜZ	
MİKRO BOYUTTA HAVUZ KAYNAMADA BUHAR KABARCIĞI HAREKETİNİN DİNAMİK MODELİ	
Erdem ALIÇ-Mehmet DAŞ	
YERLİ MUZUN GELECEĞİ AÇISINDAN ANAMUR MUZU ÜRETİMİ, SORUNLARI VE AKDENİZ BÖLGESİNDEKİ LİDERLİK ROLÜ	
Mehmet Akif ALTINBIÇAK	
HATAY'DA HARBİYELİ HEYKELTIRAŞLAR ÜZERİNE BİR İNCELEME	
Melih APA	
OLGU SUNUMU: TOTAL KORNEAL ERİME İLE SONLANAN ASPERGİLLUS TERREUS KERATİTİ	
Çiğdem ARABACI-Rabiye ALTINBAŞ-Serap Ocak YURTTASER	
MERSİNDE ENDÜSTRİYEL ATIK YÖNETİMİ	
Ezgi Bezirhan ARIKAN-H. Duygu BİLGEN	
YEREL SEÇİM SONUÇLARI TEMELİNDE MUT'UN SİYASİ YAPISININ SOSYOLOJİK ANALİZİ	
D. Ali ARSLAN -Fatma DOĞAN -Gülten ARSLAN- Halil ÇAKIR	
KIRSAL KALKINMADA TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU (TKDK)'NUN ROLÜ VE İŞLEVLERİ: KAHRAMANMARAŞ ÖRNEĞİ	

D. Ali ARSLAN-Gülten ARSLAN-İbrahim ALBAYRAK-Ahmet ÇAĞRICI- Halil ÇAKIR	
İNSANİ İLİŞKİLER TEMELİNDE ADANA'DA YAŞAM KALİTESİ	
D. Ali ARSLAN-Tuğba KAN	
TAŞIT SÜSPANSİYON SİSTEMLERİ İÇİN TÜP TİPİ DOĞRUSAL JENERATÖR TASARIMI	
Serdal ARSLAN	
DİKEY EKSENLİ ZIT DEVİNİMLİ RÜZGAR TÜRBİNLERİ İÇİN EKSENEL AKILI JENERATÖR TASARIMLARI	
Serdal ARSLAN	
HETEROJEN KATALİZÖR VARLIĞINDA SOYA YAĞINDAN BİYODİZEL ÜRETİMİ	
Utku ARSLAN-Özgür SÖNMEZ	
SAFRAN (*CROCUS SATİVUS* L.) YETİŞTİRİCİLİĞİNDE YAŞANAN SORUNLAR	
Hasan ASİL	
SINIF YÖNETİMİ DERS KİTAPLARINDA YER ALAN SINIF YERLEŞİM DÜZENLERİNİN İNCELENMESİ	
Mustafa ATAŞ - Serdarhan Musa TAŞKAYA	
BİR PANGASİUS KÖPEK BALIĞINDA (PANGASİUS PANGASİUS) YÜZME KESESİ GRANÜLOMU	
Ahmet AYDOĞAN-Hamdi AVCI-Erkmen Tuğrul EPİKMEN- S. Serap BİRİNCİOĞLU	
BİR KEDİDE ALİMENTER LENFOMA OLGUSU	
Ahmet AYDOĞAN - Mehmet HALIGÜR-	
SİLİFKE'DE ÖRTÜ ALTI MUZ YETİŞTİRİCİLİĞİ VE ÖNEMİ	
Aşkın BAHAR- Levent SON	
AİLELERİN SPOR KULÜPLERİNE GÖNDERDİĞİ ÇOCUKLARINA SPOR YAPTIRMA NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİ	
İbrahim BAHÇİVAN-Levent SANGÜN-Zeynep DİNÇ	
ADANA İLİNDEKİ AMATÖR SPORCULARIN FAİR PLAY ANLAYIŞI	
İbrahim BAHÇİVAN- Levent SANGÜN - F. Pervin BİLİR-Yeliz ŞİRİN-	
TEPKİ YÜZEY METODOLOJİSİ VE İSTENİLİRLİK FONKSİYON ANALİZİ KULLANILARAK OPTİMUM PROSES PARAMETRELERİNİN TAHMİN EDİLMESİ	
Gökhan BAŞAR - Funda KAHRAMAN - Ganime Tuğba ÖNDER	
ASYA SERVİ KAVAĞI (POPULUS USBEKİSTANİCA) ODUNUNUN BAZI FİZİKSEL VE MEKANİK ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ	
İbrahim BEKTAŞ-Gonca Düzkale SÖZBİR-Ayşenur Kılıç AK	
OKALİPTUS DİRİ VE ÖZ ODUNLARININ BOYUT STABİLİTESİ BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	
İbrahim Bektaş-Ahmet TUTUŞ-Gamze GÜLTEKİN	
KARAKAVAK (POPULUS NİGRA) ODUNUNUN FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR	
İbrahim BEKTAŞ-Ayşenur Kılıç AK	
AKDENİZ BÖLGESİ'NDEKİ İLLERİN BANKA KREDİSİ KULLANIM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	
Mehmet BEYAZGÜL-Erdinç KARADENİZ	
ÇİMENTO HARÇLARININ BOHME AŞINMA DİRENCİ ÜZERİNDE ÇELİK LİFLERİN ETKİSİ	

Cahit BİLİM-İlker Fatih KARA- Yunus Emre AKKAŞ	
TAEKWONDOCULARDA KAN AKIMI KISITLAMA ANTRENMANLARININ KUVVET GELİŞİMİNE ETKİSİ	
Ayşe Hazal BOYANMIŞ-Manolya AKIN	
CİLT 2 / VOLUME 2	
GIDA KURUTMA SİSTEMİNDE ARMUT ÜRÜNÜNÜN KURUTULMASI VE KURUMA DEĞERLERİNİN FARKLI REGRESYON ANALİZLERİ	
Mehmet DAŞ-Ebru KAVAK AKPINAR	
BİR İKLİMLENDİRME SİSTEMİNDE FAN HIZININ ISITMA VE SOĞUTMA YÜKLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ VE BU YÜKLERİN FARKLI HESAPSAL ZEKÂ YÖNTEMLERİ İLE TAHMİNİ	
Mehmet DAŞ-Erdem ALIÇ	
GÜNEŞ ENERJİ DESTEKLİ KURUTMA SİSTEMLERİNİN İNCELENMESİ	
Mehmet DAŞ-Ebru Kavak AKPINAR	
DOĞU AKDENİZ BÖLGESİNDE YETİŞTİRİLEN BİTKİLER İÇİN STRATEJİK BİR UYGULAMA OLAN MİKORİZANIN ÖNEMİ	
Ayşin Güzel DEĞER-Sertan ÇEVİK	
BİR OLGU NEDENİ İLE AMELOGENESİS İMPERFEKTA	
Ebru DELİKAN	
ÜÇ FARKLI SPOR ETKİNLİĞİNE KATILAN ÇOCUKLARIN DURUMSAL GÜDÜLENME DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	
Abdurrahman DEMİR-Ali İlhan BARUT-Manolya AKIN	
XVII. AKDENİZ OYUNLARININ MERSİN SPOR TURİZMİNE ETKİLERİ	
Nevzat DEMİRCİ-Yunus YILDIRIM-Pervin Toptaş DEMİRCİ	
FİZİKSEL AKTİVİTE MUCİZE TEDAVİMİZ OLABİLİR Mİ?	
Nevzat DEMİRCİ-İrfan YILDIRIM-Pervin Toptaş DEMİRCİ-Yasin ERSÖZ	
ÇUKURHİSAR NEKROPOL ALANINDAKİ ÖLÜ KÜLTÜ VE MEZAR TİPOLOJİSİ	
İlbey DÖLEK-Nur İLGÜN	
SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA GÖRÜLEN KAS VE İSKELET SİSTEMİ BOZUKLUKLARI İLE KİŞİSEL ÖZELLİKLER, KIDEM VE VARDİYALI ÇALIŞMA ARASINDAKİ İLİŞKİ	
Ali DUYUM-İrem ERSÖZ KAYA	
HALK EĞİTİM MERKEZLERİNDE GÖREVLİ EĞİTİCİLERİN VE YÖNETİCİLERİN GÖZÜNDEN YETİŞKİN EĞİTİMİNİN SORUNLARI	
İbrahim DÜNDAR-Abdullah SAKAR-Erol UYSAL-Cenk AKAY	
SENUSİYYE TARİKATI'NIN İSLAM BİRLİĞİ GÖRÜŞÜ VE II. ABDÜLHAMİD'İN İTTİHAD-I İSLAM SİYASETİ	
Nagehan ELEMANA	
KOLİKLİ ATLARDA AĞRI SKALALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	
Cenk ER	
İŞ HAYATINDAKİ STRESİN ÇALIŞANLARIN ÖZEL HAYATINA ETKİSİ	
Sümeyye ER-Nurcan TEMİZ-İrem ERSÖZ KAYA	
LAZER KULLANIMINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE İNOVASYONEL KAVRAMSAL LAZER GÖZ KORUYUCU ÜRÜN TASARIM SÜRECİ	
Orhan ERDEN-Tuncay ŞİMŞEK	
İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARINI ETKİLEYEN PSİKOSOSYAL RİSK FAKTÖRLERİ (2016-2017-2018 KARŞILAŞTIRMASI)	
Umut ERGÜN-Funda KAHRAMAN-Uğur EŞME	

LABORATUVAR TEKNİSYENLERİNİN MARUZ KALDIĞI ERGONOMİK RİSKLERİN OWAS YÖNTEMİYLE DEĞERLENDİRİLMESİ	
Umut ERGÜN-Funda KAHRAMAN-Uğur EŞME- Mustafa Kemal KÜLEKÇİ	
YERALTI SUYU AKIŞ ÖZELLİKLERİNİN ENERJİ KAZIK GRUPLARININ VERİMLİLİĞİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN MODELLENMESİ	
Özgür Lütfi ERTUĞRUL-Fatma Dülger CANOĞULLARI	
MERSİN İLİ KENTSEL YERLEŞİM ALANI İÇİN ENERJİ KAZIKLARININ VERİMLİLİĞİNİN İNCELENMESİ	
Özgür Lütfi ERTUĞRUL-Fatma Dülger CANOĞULLARI	
Aquifer Thermal Energy Storage İn Mersin Coastal Aquifer: A Pre-Feasibility Study	
Nihan Aydın ERTUĞRUL- Zübeyde Hatipoğlu BAĞCI- Özgür Lütfi ERTUĞRUL	
Kaya Düşmelerine Karşı Koruma Galerilerinin Dinamik Davranış Analizi	
Özgür L. Ertuğrul- Semih Aşıcı	
GERİ DÖNÜŞÜM (r-PET) POLİESTER İPLİKLERİN ŞÖNİL İPLİK YAPISINDA KULLANIMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
Bestem ESİ-Pınar Duru BAYKAL	
MERSİN ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN KADAVRAYA VE KADAVRA BAĞIŞINA YAKLAŞIMLARI	
İsmail Yağmurhan GİLAN-Vedia Bennu GİLAN-Zeliha Kurtoğlu OLGUNUS	
TEDAVİ ETKİLİLİĞİ ÇALIŞMALARINA YENİ BİR YAKLAŞIM: YENİDEN SINIFLANDIRMA İNDEKSİ	
Vedia Bennu GİLAN-Asena Ayça ÖZDEMİR	
OFİS KOLTUKLARININ ERGONOMİSİNİN İŞ VERİMLİLİĞİNE ETKİSİ	
İlker GÖKÇE-İrem ERSÖZ KAYA-Mustafa Kemal KÜLEKÇİ	
FARKLI AMARANT ÇEŞİTLERİNİN ÇUKUROVA BÖLGESİNE ADAPTASYONU	
Engin GÖNEN-Yeşim Bozkurt ÇOLAK-Attila YAZAR	
HANEHALKI TASARRUF VE BORÇLULUK DÜZEYLERİNİN AKDENİZ BÖLGESİ İLLERİNDE KARŞILAŞTIRILMASI	
Fatih GÜNAY-Erdinç KARADENİZ	
ÇALIŞMA HAYATINDAKİ KADINLARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ FARKINDALIKLARININ DEĞERLENDİRİLMES	
Selen GÜNAYDIN-Hasan Ejder TEMİZ-İrem Ersöz KAYA	
ÜNİVERSİTE ÇALIŞANLARININ PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK DÜZEYLERİ VE STRESLE BAŞ ETME TARZLARININ İNCELENMESİ (TOROS ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)	
Fatma Sema GÜRKAN - Çilen DEMİR - Kerem BEREKETOĞLU	
CİLT 3 / VOLUME 3	
İLETKEN ŞEKİLİN DEĞİŞİMİNE GÖRE ENERJİ HASATLAYICILARIN KARŞILAŞTIRILMASI	
Mahmut KABAKULAK-Mehmet Tahir GÜLLÜOĞLU-Serdal ARSLAN	
BARA ÜZERİNDEN ENERJİ HASATLAMA	
Mahmut KABAKULAK- Mehmet Tahir GÜLLÜOĞLU-Serdal ARSLAN	
TARIMSAL DEĞER ZİNCİRİ	
Esra KADANALI-Şekip YAZGAN	

KUZEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ HAYVANCILIK POTANSİYELİ	
Esra KADANALI-Şekip YAZGAN	
ALATA BAHÇE KÜLTÜRLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ'NDE GELİŞTİRİLEN YENİ TURUNÇGİL ÇEŞİTLERİNİN MEYVE ÖZELLİKLERİ BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	
Güçer KAFA	
LİMONLARDA GÖRÜLEN RUMPLE (ÇÖKÜNTÜ) ZARARININ YÖNEYLERE GÖRE DAĞILIMI	
Güçer KAFA-Turgut YEŞİLOĞLU	
TEPKİ YÜZEYİ METHODOLOJİSİNE DAYANARAK TAŞLAMA PARAMETRELERİNİN TASARIMI	
Funda KAHRAMAN- -Gökhan BAŞAR - Ganime Tuğba ÖNDER	
MERSİN VE ADANA İLLERİNİN İHRACATINA DÖVİZ KURUNUN ETKİSİ	
Fatih KAPLAN-M. Sami SÜYGÜN	
KOROZYONDAN KORUNMADA DOĞAL İNHİBİTÖR OLARAK BETA VULGARİS L. (KIRMIZI PANCAR)'İN YUMUŞAK ÇELİK ÜZERİNE ETKİSİ	
Sedef KAPLAN-Gülşen AVCI	
DENİZ KABUĞU TOZU KATKILI POLİMER MATRİSLİ KOMPOZİT MALZEMELERİN SÜRTÜNME VE AŞINMA DAVRANIŞININ İNCELENMESİ	
B. Hakan KARAASLAN-Banu SUGÖZÜ	
AKDENİZ BÖLGESİNDE BULUNAN İLLERİN TURİZM TEŞVİKLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	
Erdinç KARADENİZ-Cemile ÖCEK	
ROBOTİK UYGULAMALI STEM ETKİNLİĞİNİN ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENME YAKLAŞIMLARINA VE STEM TUTUMLARINA ETKİSİ	
İlknur KAVACIK-Ahmet AKBAŞ	
ATÖLYE ORTAMININ ERGONOMİK OLARAK İNCELENMESİ	
İrem Ersöz KAYA-İlker SUGÖZÜ	
KIZILCIK MEYVESİ, BİLEŞİM ÖZELLİKLERİ VE KULLANIM ALANLARI	
Serpil Yalım KAYA – Deniz CANLI	
KARBON ELYAF TAKVİYELİ POLİMER MATRİSLİ KOMPOZİTLERİN TRİBOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ	
Yusuf KEPİR-Banu SUGÖZÜ	
MERSIN İLINDEKI TÜRKIYE ŞAMPIYONASINA KATILAN RİTMİK CİMNASTİKÇİLERDE LATERALİZASYONA GÖRE DİNAMİK DENGENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
İnci KESİLMİŞ-Manolya AKIN	
KERKÜK'TE YAZILAN İLK YERLI TÜRKÇE SÖZLÜK: LUGÂT-I TÜRKIYYE VE KERKÜKLÜ HACI ABDULLAH SÂFÎ	
Necat KEVSEROĞLU	
PREDICS YAZILIMI İLE HASSAS RADAR KESİT ALANI BENZETİMİ VE ANALİZİ	
Özkan KIRIK-Caner ÖZDEMİR	
PAGET HASTALIĞINDA ÇENE KEMİĞİ BELİRTİLERİ: BİR OLGU SUNUMU	
Nazan KOÇAK	
MİKROALGAL BİYOTEKNOLOJİ ÇALIŞMALARI VE 2015-2016 DÖNEMİNDE ERDEMLİ SAHİLİNDE MİKROALG TÜR KOMPOZİSYONUNUN VE HAFTALIK DEĞİŞİMİNİN İNCELENMESİ	
Merve KONUCU-Elif Eker-DEVELİ	

AKDENİZ BÖLGESİ İLLERİNİN MUHASEBE MESLEĞİ İŞGÜCÜ İHTİYAÇLARI VE MESLEKİ BECERİ BEKLENTİLERİ	
Levent KOŞAN-Fatih GÜNAY	
FOTOVOLTAİK SİSTEMLERİN MAKSİMUM GÜÇ NOKTASINDA ÇALIŞTIRILMASI	
Ercan KÖSE	
FOTOVOLTAİK SİSTEMLERİN SICAKLIĞA BAĞLI ENERJİ VERİMLİLİĞİ PERFORMANSININ ANALİZ EDİLMESİ	
Ercan KÖSE	
HATAY İLİ ORMAN FİDANLARINDA GÖRÜLEN SOLGUNLUK VE KÖK ÇÜRÜKLÜĞÜ ETMENİ FUNGAL PATOJENLERİN KARAKTERİZASYONU	
Şener KURT-Aysun UYSAL-Soner SOYLU-E. Mine SOYLU-Merve KARA	
SANAT TERAPİSİ VE KANSER	
Diğdem LAFCI -Ebru YILDIZ-Fadime TORU	
KÜLTÜREL ROTALAR BAĞLAMINDA MERSİN İLİNİN İNANÇ TURİZMİ POTANSİYELİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
Yasemin Sarıkaya LEVENT- Meltem UÇAR	
FARKLI YIKAMA UYGULAMALARININ ELASTAN İÇEREN DENİM KUMAŞLARA ETKİSİNİN İNCELENMESİ	
Serin MEZARCIÖZ-R. Tuğrul OĞULATA	
PAIRWISE COMPARISON SCALE FOR ESTIMATING PUBLIC TRANSPORT SUPPLY QUALITY	
Sarbast MOSLEM-Szabolcs DULEBA	
YAZLIK KABAKLARDA (Cucurbita pepo L.) MORFOLOJİK VE MOLEKÜLER YÖNTEMLERLE HETEROTİK GRUPLARIN TESPİT EDİLMESİ İLE BAZI BİTKİ VE BAZI MEYVE ÖZELLİKLERİNDE HETEROZİS	
Çetin NACAR-Nebahat SARI-Nedim MUTLU	
YAZLIK KABAKLARDA (CUCURBİTA PEPO L.) MELEZLEME YOLUYLA ELDE EDİLMİŞ HİBRİTLER İLE HİBRİTLERİN EBEVENLERİNİN MORFOLOJİK KARAKTERİZASYONU VE AKRABALIK DERECELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	
Çetin NACAR	
CİLT 4 / VOLUME 4	
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN CİNSİYET ROLLERİNE İLİŞKİN KALIP YARGILARI	
Burhan PARSAK-Leyla SARAÇ	
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ OKUL DENEYİMİ/ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARI	
Leyla SARAÇ-Eda MUŞTU	
ÜÇÜNCÜ BASAMAK BİR HASTANEDE YARA YERİNDEN İZOLE EDİLEN CANDİDA TÜRLERİNİN TANIMLANMASI VE ETEST YÖNTEMİYLE ANTİFUNGAL DUYARLILIĞININ BELİRLENMESİ	
Hafize SAV	
TÜRK MUTFAĞINDA KAHVALTI KÜLTÜRÜ	
Dilek SAY-Mustafa Kadir ESEN-Nuray GÜZELER	
GÜLNARDA BADEM YETİŞTİRİCİLİĞİ	
Levent SON-Aşkın BAHAR	

TÜRKİYE'DE ASİ NEHRİ'NDE İSTİLACI SU SÜMBÜLÜ EİCHHORNİA CRASSİPES BİTKİSİNDEN İZOLE EDİLEN VE TANILANAN BAKTERİYEL ENDOFİTLERİN BİTKİ GELİŞİMİNİ TEŞVİK EDİCİ ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ	
Soner SOYLU-Merve KARA-İlhan ÜREMİŞ-Şener KURT-E. Mine SOYLU-Aysun UYSAL	
DİJİTAL GİRİŞİMCİLİKTE MARKALARIN SAHİP OLMASI GEREKEN DİJİTAL PAZARLAMA YETKİNLİKLERİNİN İNCELENMESİ	
Hatice Doğan SÜDAŞ - Sedef Şahin GEÇGEL-	
MEDİKAL TURİZMDE TR62 BÖLGESİNİN POTANSİYELİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	
Mehmet Sami SÜYGÜN-Fatih KAPLAN	
AKDENİZ BÖLGESİNDE YENİLENEBİLİR FONKSİYONEL DOMATES KURUTMA SİSTEMİ TASARIMI VE SWOT ANALİZİ	
Tuncay ŞİMŞEK - Orhan ERDEN-	
ÇUKUROVA'DA GELİNCİK ÇİÇEĞİNDEN YAPILAN GELİN OYUNU VE OYUNCAĞI YAPIMININ EĞİTİM AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	
Serdarhan Musa TAŞKAYA-Esin DÖNMEZLER	
ERDEMLİ ŞEYKEM CAMİSİ	
Lokman TAY	
HEMŞİRELİKTE ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ ALANINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİNİN EĞİLİMLERİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ	
Sabahattin TEKİNGÜNDÜZ-Mualla YILMAZ-Münevver BOĞAHAN - Zeliha YAMAN-Hilal ALTUNDAL	
INVESTIGATION OF MICRO-DOPPLER SIGNATURES OF VARIOUS HUMAN MOVEMENTS BY THE HELP OF TIME-FREQUENCY ANALYSIS TOOLS	
Onur TEKİR-Caner ÖZDEMİR	
YAPAY SİNİR AĞI YÖNTEMİ KULLANILARAK MERSİN İÇİN GÜNLÜK GÜNEŞ RADYASYONUNUN MODELLENMESİ	
Erdinç TİMOÇİN-Samed ÇETİNKAYA	
AKDENİZ'E ÖZGÜ BİR KÜLTÜR VE TASARIM ETKİNLİĞİ: MAVİ YOLCULUK VE BODRUM GULETİ	
Bülent İbrahim TURAN-Ahmet Can ÖZCAN	
GENETIC STRUCTURING OF BLACK SEA SHAD (ALOSA IMMACULATA BENNETT, 1835) POPULATIONS	
Cemal TURAN- Funda TURAN	
GENETİC DİFFERENTİATİON OF TWAİTE SHAD (ALOSA FALLAX NİLOTİCA) POPULATİONS	
Cemal TURAN- Funda TURAN	
BUĞDAY SAPLARINDAN ELDE EDİLEN KÂĞITLARIN FİZİKSEL VE OPTİK ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE POTASYUM BORHİDRÜRÜN ETKİSİ	
Ahmet TUTUŞ-Mustafa ÇİÇEKLER	
KAHRAMANMARAŞ KÂĞIT FABRİKASI ATIK SULARININ ARITILMASI	
Ahmet TUTUŞ-Ahmet LEBLEBİCİ	
DOĞU AKDENİZ YÖRESİ OKALİPTUS DİRİ VE ÖZ ODUNLARI LİF MORFOLOJİSİNİN KÂĞIT ÜRETİMİNE UYGUNLUĞUNUN ARAŞTIRILMASI	
Ahmet TUTUŞ-İbrahim BEKTAŞ-Gamze GÜLTEKİN	
6. VE 7. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE AKADEMİK MOTİVASYON VE SİBER ZORBALIĞIN İNCELENMESİ	
A. Nasır TÜRK – Fatma Sema GÜRKAN	

AİLE KURUMUNDAKİ SOSYO-KÜLTÜREL DEĞİŞİM: ANTALYA KALEİÇİ ÖRNEĞİ	
Fatih USLU	
ISPANAK ÜRETİM ALANLARINDA SORUN OLAN ÖNEMLİ FUNGAL YAPRAK HASTALIK ETMENLERİ	
Aysun Uysal- Şener Kurt-Soner Soylu- E . Mine Soylu- Merve Kara	
ÖĞRETİMDE İNFOGRAFİK UYGULAMALARININ KULLANIMI	
Erol UYSAL-Abdullah SAKAR-İbrahim DÜNDAR-Cenk AKAY	
AKDENİZ BÖLGESİ KAPSAMINDAKİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN SUNDUKLARI FİNANSAL BİLGİLERİN ŞEFFAFLIK VE HESAP VEREBİLİRLİK AÇISINDAN İNCELENMESİ	
Erkan UZUN	
ADANA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ FİNANSAL DURUM TABLOSUNUN 2015-2016-2017 YILLARINA AİT VERİLERİNİN ORAN ANALİZİ TEKNİĞİ İÇERİSİNDE YER ALAN LİKİDİTE VE MALİ YAPI ORANLARI KULLANILARAK DEĞİŞİMLERİNİN İNCELENMESİ	
Erkan UZUN	
İŞ KAZALARINA SEBEP OLAN ÖNEMLİ FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
İlknur Simge ÜNAL-İrem ERSÖZ KAYA	
ÖZLÜ İPLİK KULLANILARAK ÜRETİLMİŞ HAVLU KUMAŞLARDA TEKRARLI YIKAMANIN YUMUŞAKLIK ÖZELLİKLERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI	
Belkıs Zervent ÜNAL-Sait YILÖNÜ	
TEKNOLOJİK İLERLEME VE ÇEVRE SORUNLARI: TARIM SEKTÖRÜ ÜZERİNE BİR İNCELEME	
Şekip YAZGAN-Esra KADANALI	
TÜRKİYE'DE TARIMSAL DESTEKLEMELER: TARIM KANUNU ÇERÇEVESİNDE BİR DEĞERLENDİRME (2006-2017)	
Şekip YAZGAN-Esra KADANALI	
YÖNETSEL ETİK, ETİK YÖNETİM SİSTEMLERİ VE HESAP VEREBİLİRLİK: GELENEKSEL VE İŞLETMECİ BAKIŞ AÇILARIYLA KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME	
Murat YILDIRIM	
DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE SPOR TURİZM ÇEŞİTLİLİĞİ VE GELİRLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ	
Yunus YILDIRIM-Nevzat DEMİRCİ-Pervin Toptaş DEMİRCİ	
DEMRE'NİN KÜLTÜR TURİZM POTANSİYELİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
Merve ZAYIM	
CİLT 5 / VOLUME 5	
UV ABSORPLAYICI OLARAK TiO2'nin RENKLİ KUMAŞLARIN IŞIK HASLIĞINA ETKİSİ	
Sabiha SEZGİN BOZOK-Tuğrul OĞULATA	
İNSANSIZ HAVA ARAÇLARINDA KULLANILAN MALZEMELER	
Süleyman Çınar ÇAĞAN-Berat Barış BULDUM	
LOKMÂN HEKÎM EFSANELERİNİN MİTOLOJİK İZLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	
Birsel ABİHA ÇAĞLAR	
HEMŞİRELERDE OKSİDATİF STRES	

ADANA İLİNDEKİ AMATÖR SPORCULARIN FAİR PLAY ANLAYIŞI

İbrahim BAHÇİVAN[1]
Levent SANGÜN[2]
F. Pervin BİLİR[3]
Yeliz ŞİRİN[4]

ÖZET

Bu çalışma, Adana'daki amatör futbol kulüplerinde oynayan oyuncuların fair play anlayışlarının incelenmesi amacı ile yapılmıştır. Araştırmada bilgi toplama aracı olarak 3 futbol kulübünden (Adaspor, Çukurova Üniversitesi ve Hadırlıgücü) toplamda 50 futbolcuya anket uygulanmıştır. Anket iki bölümden oluşmuştur. Anketin birinci bölümü kişisel bilgiler, ikinci bölümde ise futbolculardan fair play'e yönelik olumlu-olumsuz somut örnek olayları değerlendirmeleri istenmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçlar, futboldaki başarı isteğinin fair play'i yok ettiği yönünde çıkmıştır. Spor ahlakına uygun olsun ya da olmasın hedef sadece kazanmak olmuştur. Bu doğrultuda futbolcular rakiplerini birer düşman olarak görmekte ve haksız avantajlardan yararlanarak kazanmayı normal bir davranış olarak kabullenmektedir. Anket sonuçları Ki-Kare testiyle 0.05 ve 0.01 önem düzeyinde test edildi.

Anahtar Kelimeler : Fair play, futbol, amatör futbolcular

Faır Play Recognıtıon Of Amateur Football Players Lıvıng In Adana Cıty

SUMMARY

The aim of this study is to investigate the fair play recognition of football players playing in amateur football clubs in Adana. Data collected through a survey applied to 50 football player from three different football clubs (Adaspor, Cukurova Universitesi and Hadirligucu). Survey has two parts. In the first part of the survey, players has entered their personal information and in the second part, they have assessed positive and negative cases about fair play. The results show that, desire to success is negatively affecting fair play attitude. It has been found that, the target is always "win" whether it is in line with sports morality or not. Under this scope, players

[1] Yüksek Lisans Öğrencisi, İbrahim Bahçivan; Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu; Bahcivanibrahim77@Gmail.Com
[2] Doç. Dr. Levent Sangün; Çukurova Üniversitesi, Adana Meslek Yüksekokulu; Leventsangun@Gmail.Com
[3] Doç. Dr. Pervin Bilir; Çukurova Üniversitesi, Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu; Fatmapervinbilir@Gmail.Com
[4] Dr. Öğr.Üyesi Yeliz Şirin; Çukurova Üniversitesi, Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu; Yelizsirin75@Gmail.Com

recognize each other as an enemy and deem any unfair behavior enables “win” as a normal attitude. Survey results have been tested with chi-square tests under 0.05 and 0.01 significance level.
Keywords: Fair Play, football, amateur football players

Giriş

Evrendeki tüm insanları bir araya getiren en büyük etkinlik spordur. Spor günümüzde ciddi bir eğitim aracı olup, neredeyse toplumun bütün kesimleri tarafından kullanılmaktadır. İlk çağlardan günümüze kadar gelen spor ahlakı, felsefi ilkesi ve kurallarına bağlı kalmakla spordan mümkün olduğunca yüksek verim elde etmek mümkündür (Şahin, 1998, Erdemli, 2002). Spor, insan onuruna yakışır kavramları (barış, hoşgörü, eşitlik, disiplin, erdem, haz, hak, hukuk, mutluluk, sevgi ve saygı gibi) temsil ettiği gibi, yine insani özellik taşıyan kavramları da (hüzün, keder, stres gibi) içeren yani insanın bütün varlığını etkileyen bir kavram olmaya devam ettirmektedir (Pehlivan, 2004; Mavi ve ark., 2012). Özellikle bu kavramlardan biri “Fair Play” bilinci artık sporda tam olarak yerini almıştır.

Fair play, 15. yüzyılda İngiliz turnuva kurallarında centilmenlik dışı davranışlar için kullanılan “faul play” ifadesinden esinlenmiştir. Daha sonraları “fırsat eşitliğini korumak” anlamında 16. Yüzyılın sonlarında William Shakespeare’de kullanılan fair play, ilk spor terimi olarak spor alanlarında 18. yüzyılda kullanılmaya başlanmıştır. 19. Yüzyıl Viktoria İngiltere’sinde günümüzdeki Fair Play prensipleri oluşmuştur (Yıldıran, 2002).

Fair play kavramı “sporda centilmenlik” anlamına geldiği, dünyada herkes tarafından. İngilizce kökenli olana Fair’in Türkçe Karşılıkları güzel, zarif, hoş, saf, lekesiz, şerefli, dürüst, doğru, adil anlamına gelmektedir. (Simon, 1991). Fair-Play kavramı, saygının bir ifadesi olarak ortaya çıkmış, sporun her aşamasında ve her türünde dürüst ve ahlaklı bir şekilde spor yapmanın bir ilkesi olarak kendini kabul görmüştür (Orhun, 1992). Ayrıca Fair-play kavramı sadece hakem-sporcu ya da iki sporcuyu ilgilendiren yeni bir iletişim biçimi olmayıp aynı zamanda seyirciden masöre, sporcudan antrenöre, yöneticiden hakeme kadar kısacası spora katılan herkesi doğrudan ilgilendiren yeni bir anlayıştır. Fair play de “Takımınızı destekleyebilirsiniz ama karşı takıma hakaret etmek hakkınız yoktur” ilkesi kabul edilir. (Tel, 2014).

Buradan yola çıkarak özellikle yapılan araştırmalar gösteriyorki, yakın temaslı takım sporlarında fair playe aykırı davranışların bireysel sporlara oranla daha fazla görüldüğünü fikrinin (Sezen ve Yıldıran, 2007; Balçıkanlı, 2017)

bu çalışma, spor dallarından en fazla ilgi gören futbol oyununda, amatör futbolcuların fair play anlayışlarının araştırılması amacıyla yapılmıştır. Bu çerçevede, futbolda karşılaşılan yada

karşılaşılması muhtemel fair play'e uygun olan veya olmayan örnek olayları amatör futbolcuların nasıl değerlendirdikleri ve kendilerinin verilen örnek olaylar karşısında nasıl davranacakları incelenmeye çalışılmıştır.

Materyal ve Metod

Çalışmamızda materyal olarak Adana'da bulunan 3 amatör futbol takımı oyuncuları (Adaspor, Çukurova Üniversitesi ve Hadırlıgücü) alınmıştır. Çalışmamızda 16 Adasporlu, 17 Çukurova Üniversitesi ve 17 Hadırlıgücü olmak üzere toplam 50 sporcuyla anket yapılmıştır. Araştırmada Sezen ve Yıldıran (2003)'ün hazırladığı ve uyguladığı fair play anketi uygulanmıştır. Ankette birinci bölümünde sporcuların demografik bilgileri toplanmış ikinci bölümünde ise fair play'e ilişkin sorular sorulmuştur. Araştırmada elde edilen verilerden demografik özellikler için yüzde frekans tabloları, oyuncuların fair play anlayışları arasında bir fark olup olmadığını tetst etmek için Ki-kare testi ile test uygulandı. Veriler "SPSS 21.0" istatistik paket programı kullanılarak analiz edildi (Güney ve Sangün, 2017).

BULGULAR

Anket üç spor Kulübüne uygulandı (Adaspor, Çukurova Üniversitesi ve Hadırlıgücü) ve ankete katılan sporcuların kulüplere göre yaş ortalamaları, standart sapmaları ve önem testi sonuçları Tablo 1'de, kulüp oyuncularının eğitim durumları Tablo 2'de ve oyuncuların lisans ortalamaları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 1. Spor kulüplerinin yaş ve lisans durumlarına ait ortalama ve standart sapmaları

Spor kulüpleri		Yaş dağılımı		Lisans Ortalamaları (Yıl)	
	N	Ortalama	Standart sapma	Ortalama	Standart sapma
Adaspor	16	23,25	3,30	2,50	0,97
Çukurova Üniversitesi	17	22,53	2,24	2,41	0,87
Hadırlıgücü	17	23,41	2,43	2,24	0,97
Genel	50	23,06	2,65	2,38	0,92

Tablo 2. Oyuncularının Eğitim Durumlarına ait yüzde oranları

Eğitim durumu	Adaspor		Çukurova Üniversitesi		Hadırlıgücü	
	N	Yüzde Oranı	N	Yüzde Oranı	N	Yüzde Oranı

İlkokul	1	6,2		-	1	5,9
Ortaokul	4	25,0		-	2	11,8
Lise	6	37,5	2	11,8	5	29,4
Üniversite	5	31,2	15	88,2	9	52,9

Ankette bulunan Fair Play anlayışı için oyuncuların vermiş olduğu cevaplara ait birey sayısı, yüzdelik oranları ve Ki-kare (x^2) testi sonuçları aşağıda tablolarda verilmiştir.

Tablo 3. Kaleye uygun şut pozisyonundaki bir oyuncu, acımasızca düşürülmelidir

	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Doğru	13	26,0	11.52^{**}
Yanlış	37	74,0	

**P<0.01

Tablo 4. "Rakip oyuncu teknik olarak daha iyi ise, ona karşı sert oynanmalıdır" sorusuna ait ki-kare testi sonuçları

	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Doğru	30	60,0	2.00
Yanlış	20	40,0	

Tablo 5. Bir teknik direktör kendi oyuncusunu, rakip oyuncuyu sakatlaması için teşvik ediyor

	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Doğru	2	4,0	43.32^{**}
Yanlış	48	96,0	

**P<0.01

Tablo 6. Kendisine faul yapılan bir oyuncu faulle karşılık vermelidir

	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Doğru	6	12,0	28.88^{**}
Yanlış	44	88,0	

**P<0.01

Tablo 7. Bir oyuncu rakip ceza alanı içinde faul yapılmadığı halde kendisini yere atarak penaltı kazanmaya çalışıyor

	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Doğru	20	40,0	2.00
Yanlış	30	60,0	

Tablo 8. Kolay öfkelenen bir rakip oyuncu, kışkırtılarak hakem tarafından cezalandırılmasına çalışılıyor

	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Doğru	24	48,0	0.08
Yanlış	26	52,0	

Tablo 9. Bir oyuncu hakeme yakalanmadığı müddetçe maç içerisinde her şeyi deneyebilir

	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Doğru	20	40,0	2.00
Yanlış	30	60,0	

Tablo 10. Bir oyuncu hakemin göremeyeceğine emin olduğunda topu elle kontrol edebilir

	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Doğru	29	58,0	1.28
Yanlış	21	42,0	

Tablo 11. Bir oyuncu, topun kendisinden çıkmasına rağmen, aksini iddia ederek, tacı kazanmaya çalışıyor

	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Doğru	28	56,0	0.72
Yanlış	22	44,0	

Tablo 12. Bir teknik direktör faullü oynamayı kesinlikle yasaklamalıdır

	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Doğru	8	16,0	23.12^{**}

Yanlış	42	84,0	

**P<0.01

Tablo 13. Hakemin görmemesine rağmen, pası ofsayt Pozisyonunda alan oyuncu, kendisi oyunu durduruyor

	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Doğru	7	14,0	25.92**
Yanlış	43	86,0	

**P<0.01

Tablo 14. Yenilgi durumunda takımının küme düşeceğini bildiği halde, bir kaleci, hakemin gol vermediği bir pozisyonda, topun gol çizgisini geçtiğini söyleyerek takımının yenilmesine ve küme düşmesine neden oluyor.

Kalecinin davranışı	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Sportmence- aynısını yapardım	6	12,0	59.28**
Sportmence-aynısını yapmazdım	5	10,0	
Profesyonelce değil-aynısını yapardım	3	6,0	
Profesyonelce değil- aynısını yapmazdım	36	72,0	

**P<0.01

Tablo 15. Maça tekmeliksiz geldikleri için hükmen mağlup olmak üzere olan rakip takıma, ev sahibi takım yedek tekmeliklerini vererek oynamalarını sağlamış ve 3-0 hükmen galip sayılacakları bir maçı 2-1 kaybetmiştir.

Takımın davranışı	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Sportmence- aynısını yapardım	36	72,0	60.40**
Sportmence-aynısını yapmazdım	2	4,0	
Profesyonelce değil-aynısını yapardım	4	8,0	
Profesyonelce değil- aynısını yapmazdım	8	16,0	

**P<0.01

Tablo 16. Maçın son anlarında net gol pozisyonuna giren bir oyuncu kalecinin ciddi şekilde Sakatlandığını görünce topu bırakıp derhal ona yardım etmiş, böylece takımı 1-0 yenilmiştir

Oyuncunun davranışı	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Sportmence- aynısını yapardım	20	40,0	18.96**

Sportmence-aynısını yapmazdım	1	2,0
Profesyonelce değil-aynısını yapardım	10	20,0
Profesyonelce değil- aynısını yapmazdım	19	38,0

**P<0.01

Tablo 17. 1-0 mağlup durumda olan ev sahibi takımın santraforu, ceza sahası içinde kendini yere atarak hakemi yanıltmış ve verilen haksız penaltıyı gole çevirerek oyunun 1-1 bitmesini sağlamıştır. Bu davranışı değerlendiriniz.

Santraforun davranışı	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Sportmence değil- aynısını yapardım	3	6,0	33.52^{**}
Sportmence değil-aynısını yapmazdım	13	26,0	
Taktik olarak güzel-aynısını yapardım	29	58,0	
Taktik olarak güzel- aynısını yapmazdım	5	10,0	

**p<0.01

Tablo 18. Bir rakip oyuncunun kolayca hiddetlendiği ve kontrolden çıktığı biliniyor. Antrenörün isteği ile bir savunma oyuncusu, bu oyuncuyu çirkin sözler ve yakın markajla sürekli tahrik ediyor. Birkaç ilave faul sonrası iyice hiddetlenen rakip oyuncu sert bir faul yapıyor. Ancak savunma oyuncusu abartılı sakatlanma davranışıyla rakip oyuncunun kırmızı kart görmesini sağlıyor.

Savunma oyuncusunun davranışı	N	Yüzde Oranı	Ki-kare (x^2)
Sportmence değil- aynısını yapardım	3	6,0	18.64^{**}
Sportmence değil-aynısını yapmazdım	16	32,0	
Taktik olarak güzel- aynısını yapardım	23	46,0	
Taktik olarak güzel- aynısını yapmazdım	8	16,0	

**P<0.01

Sonuç ve Öneriler

Adaspor, Çukurova Üniversitesi ve Hadırlıgücü ile fair play konusunda yapılan ankete katılan sporcuların kulüplere göre ortalama yaş dağılımları birbirine yakın ve sporcuların lisanslı yıl oynama ortalamaları da birbirine benzer çıkmıştır (Tablo 1). Her 3 kulüp oyuncularının eğitim durumları da oldukça yüksek olduğu tespit edilmiştir (Tablo 2).

Tablo 3'te "Kaleye uygun şut pozisyonundaki bir oyuncu, acımasızca düşürülmelidir" sorusuna oyuncuların %26'sı doğru, %74'ü yanlış olduğunu beyan etmiştir (P<0.01). Oyuncuların büyük bir kısmı bu fikri benimsememekte, doğru bulmamaktadır. Tablo 4'te "Rakip oyuncu teknik olarak daha iyi ise, ona karşı sert oynanmalıdır" sorusunu oyuncuların %60'ı doğru %40'ı yanlış olarak cevaplandırmış ve bu iki cevap arasındaki fark anlamsız çıkmıştır (P>0.05). Oyuncular bu fikri çok etik bulmamaktadır. Tablo 5'da "Bir teknik direktör kendi oyuncusunu, rakip oyuncuyu sakatlaması için teşvik ediyor" sorusunu oyuncuların verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık çıkmıştır (p<0.01). Oyuncuların %4'ü doğru %96'sı yanlış olarak yanıtlayarak büyük çoğunluk tarafından bu görüşün yanlış olduğuna kanaat getirilmiştir.

Tablo 6'de "Kendisine faul yapılan bir oyuncu faulle karşılık vermelidir" sorusuna verilen cevaplar arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık çıkmıştır (p<0.01). Bu soruya oyuncuların %12'si doğru %88'i ise yanlış olduğunu bildirmiştir. Cevaplar incelendiğinde bu görüşe sporcuların büyük çoğunluğunun fair play anlayışına ters düştüğü için yanlış olduğunu belirttikleri görülmektedir. Tablo 7'de "Bir oyuncu rakip ceza alanı içinde faul yapılmadığı halde kendisini yere atarak penaltı kazanmaya çalışıyor" sorusuna verilen cevaplar arasında istatistiki bakımdan anlamlı bir farklılık çıkmamıştır (p>0.05). Bu soruya oyucuların %40'ı doğru %60'ı yanlış olarak cevaplandırmıştır. Tablo 8'de "Kolay öfkelenen bir rakip oyuncu, kışkırtılarak hakem tarafından cezalandırılmasına çalışılıyor" sorusunu futbolcuların %48'i doğru, %52'si yanlış olarak değerlendirmiştir ve verilen cevaplar arasındaki fark anlamsız çıkmıştır.

Tablo 9'da "Bir oyuncu hakeme yakalanmadığı müddetçe maç içerisinde her şeyi deneyebilir" sorusuna verilen cevaplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark çıkmamıştır (p>0.05). Cevaplara baktığımızda oyuncuların %40'ı doğru, %60'ı yanlış olduğunu bayan etmiştir. Tablo 10'da "Bir oyuncu hakemin göremeyeceğine emin olduğunda topu elle kontrol edebilir" sorusuna verilen cevaplar arasında istatistiki açısından anlamlı farklılık çıkmamıştır (p>0.05). Neredeyse ankete katılanların yarısı bu soruya evet diyerek bunu etik bulmaktadır.
Tablo 11'de "Bir oyuncu, topun kendisinden çıkmasına rağmen, aksini iddia ederek, tacı kazanmaya çalışıyor" sorusuna verilen cevaplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark çıkmamıştır (p>0.05). Tablo 12'de "Bir teknik direktör faullü oynamayı kesinlikle yasaklamalıdır" sorusuna verilen cevaplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark çıkmıştır (p<0.01). ankete katılan oyunculardan %84'ü bu fikre hayır cevabı vermiştir.

Tablo 13'te "Hakemin görmemesine rağmen, pası ofsayt pozisyonunda alan oyuncu, kendisi oyunu durduruyor" sorusuna verilen cevaplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark

çıkmıştır ($p<0.01$). Bu soruyu oyuncuların %14'ü doğru, %86'sı ise yanlış olarak yanıtlamıştır. Bu görüş her ne kadar fair play anlayışıyla bağdaşıyor olsa da oyuncuların büyük kısmı ofsaytta alınan pası gole çevirme düşüncesiyle hakemin görmemesine rağmen oyunu kendilerinin durdurmalarının doğru olmadığı kanısıyla hareket ederek bu görüşün yanlış olduğunu savunmuşlardır.

Tablo 14'te "Yenilgi durumunda takımının küme düşeceğini bildiği halde, bir kaleci, hakemin gol vermediği bir pozisyonda, topun gol çizgisini geçtiğini söyleyerek takımının yenilmesine ve küme düşmesine neden oluyor" sorusuna verilen cevaplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark çıkmıştır ($p<0.01$). Ankete katılan oyuncuların %12'si "sportmence-aynısını yapardım", %10'u "sportmence-aynısını yapmazdım", %6'sı "profesyonelce değil-aynısını yapardım", %72'si ise "profesyonelce değil- aynısını yapmazdım" yanıtlarını vermiştir.

Bu olay tam bir fair play örneği olmasına rağmen sporcuların büyük çoğunluğu böylesine önemli bir maçta bu tarz bir fair play örneği sergilemenin takıma çok büyük zarar vereceğini ve buna paralel olarak takımın çıkarları için fair play anlayışını göz ardı edilmesi gerektiğini düşünerek bu görüşün, davranışın profesyonelce olmadığını ve aynı olayla karşılaşmaları durumunda aynı şekilde davranmayacaklarını belirtmişlerdir.

Tablo 15'te "Maça tekmeliksiz geldikleri için hükmen mağlup olmak üzere olan rakip takıma, tekmelik vererek oynamalarını sağlamaya yönelik "rakip takımın maruz kalacağı haksız bir davranışı gidermek için çaba gösterme" sorusuna verilen cevaplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark çıkmıştır ($p<0.01$). Verilen cevaplar "rakip takımın maruz kalacağı haksız bir davranışı gidermek için çaba gösterme" davranışı, sporcuların %72'si sportmence bulup aynı şekilde davranacaklarını belirtirken, yalnız insani yardımlaşmayı içeren böyle bir davranışı göstermeyeceklerini belirten sporcuların oranı %16'dır. Bu davranışın sportmence olduğunu düşündüğünü halde aynısını yapmayacağını belirtenlerin oranı %4, profesyonelce olmadığı halde aynısını yapardım diyenlerin oranı ise %8'dir.

Tablo 16'da "Maçın son anlarında net gol pozisyonuna giren bir oyuncu kalecinin ciddi şekilde Sakatlandığını görünce topu bırakıp derhal ona yardım etme" sorusuna verilen cevaplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark çıkmıştır ($p<0.01$). Verilen cevaplar incelendiğinde, "Sportmence- aynısını yapardım" davranışına sporcuların %40, "Sportmence-aynısını yapmazdım" davranışına sporcuların %2'si, "Profesyonelce değil-aynısını yapardım" davranışına sporcuların %20'si ve "Profesyonelce değil- aynısını yapmazdım" davranışına sporcuların %38'i katılmıştır.

Tablo 17'de Fair play'e aykırı bir davranış olan "Rakip ceza sahası içerisinde kendini yere atarak penaltı kazanıp gol atmak" sorusuna verilen cevaplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark çıkmıştır ($p<0.01$). Bu davranışı oyuncuların %6'sı sportmence değil- aynısını yapardım, %'26'sı sportmence değil-aynısını yapmazdım, %58'i taktik olarak güzel-aynısını yapardım, %10'u ise taktik olarak güzel- aynısını yapmazdım şeklinde cevap vermiştir.

Tablo 18'de "Kolayca hiddetlenen bir rakip oyuncu çeşitli yollarla kışkırtılarak oyundan atılması sağlanıyor" sorusuna verilen cevaplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark çıkmıştır ($p<0.01$). Sorusunu oyuncuların yaklaşık yarısı (%46) "taktik olarak güzel-aynısını yapardım" şeklinde yanıtlarken, %6'sı "sportmence değil- aynısını yapardım", %'32'si "sportmence değil-aynısını yapmazdım", %16'sı ise "taktik olarak güzel- aynısını yapmazdım", şeklinde yanıtlamıştır.

Sporda aldatma ve aldatıcılık ön plana çıkmaya başladıkça bunların sporcular tarafından taktik olarak benimsenmesi ve aynı şekilde davranma eğiliminde olmaları amatör kulüplerin gençlerin sosyalleşmelerini sağlayacak kurumlar olma yerine, gittikçe aldatıcı, yanıltıcı stratejilerin öğrenildiği ve geliştirildiği ortamlara dönüştüğü izlenimini uyandırmakta olup bu durum Fair play anlayışına son derece aykırıdır. (Sezen ve Yıldıran, 2003).

Sonuç olarak spor ortamında oyunculara yüklenen kazanma hırsının, müsabaka esnasında sporculara Fair Play anlayışını unutturarak, çeşitli centilmenlik dışı eylemlerde bulunmalarına neden olduğu görülmektedir. Sporcuların bu tarz Fair Play kavramına aykırı davranışlarda bulunmalarında yöneticilerin, antrenörlerin ve taraftarların büyük etkisinin olduğu bir gerçektir. Eşitlik, hoşgörü, sevgi, saygı ve dürüstlük gibi spor ortamını güzelleştirecek her türlü pozitif durumu içerisinde barındıran Fair Play bilincinin spor ortamında daha fazla yer alabilmesi için burada en büyük iş yöneticilere ve antrenörlere düşmektedir. Sporcularına sadece kazanmayı öğretmek yerine; rakibine saygı gösteren, eşit şartlarda ve özellikle dürüstçe kazanmayı güdüleyen yönetici ve antrenörler yetişmelidir ki, Fair Play bilinci sporun içerisinde kendisini gösterebilsin ve tüm dünyada daha kaliteli spor ortamları oluşturulabilsin.

KAYNAKLAR

Balçıkanlı, G.S. (2017). Yarışma Sporlarının Ahlaksal Amacı. Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi. 8(1), 47-52.

Erdemli, A. (2002). Temel Sorunlarıyla Spor Felsefesi, İstanbul: E Yayınları.

Mavi, S. ve Tuncel, S.D. (2012). Sporcuların ‘Sporda Hoşgörü’ Kavramına İlişkin Algıları. Spormetre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, 4: 125-129

Orhun, A. (1992). Fair Play Okul Sporunda Bir E¤itim ‹lkesidir", Spor Bilimleri II. Ulusal Kongresi Bildirileri (20-22 Kas›m 1992, Hacettepe Üniv., Ankara), Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yay. No. 3, Ankara: Onlar Ajans, s. 187.

Pehlivan, Z. (2004). Fair-Play Kavramının Geliştirilmesinde Okul Sporunun Yeri ve Önemi, Sporrmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2: 49-53.

Sezen G, Yıldıran İ. (2003). Profesyonel ve amatör futbolcuların fair play anlayışları. Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi (10-11 Ekim 2003, Ankara s.13-20) Bildiriler Kitabı. Ankara, Sim Matbaacılık, 2003.

Sezen G, Yıldıran İ. (2007). Beden eğitimi öğretmenlerinin futbolda fair playe ilişkin olumlu ve olumsuz davranışlara yaklaşımlarının incelenmesi, Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi.2 (1): 1306-4371.

Simon, R., L (1991). Fair Play ‘Sports, Values & Society’, USA: Oxford, Westview Pres.

Şahin, M., (1998). Spor Ahlakı ve Sorunları, İstanbul: Evrensel Basım Yayın.

Tel, M., (2014). Türk Toplum Yaşantısında Fair Play. Special Issue on the Proceedings of the 3rd ISCS Conference, 694-704

Yıldıran, İ, (2002). Fair Play: Kapsamı, Türkiye’de ki Görünümü ve Geliştirme Perspektifleri. 7.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Antalya, 27-29 Ekim 2002.